

REFERAT Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget 2018-2021 d. 06-05-2020

Mødedato Onsdag d. 06. maj 2020 kl. 00:00

Mødested Skype-møde

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Status på bibliotekernes mål og aktiviteter.....	5
Status på de unges uddannelsesvalg.....	9
Virksomhedsrettet indsats COVID-19.....	13
Projekt. Deleordning af lærlinge.....	21
Jobmesse Bornholm 2020.....	24
Borgervejleder i Bornholms Regionskommune.....	27
Fora på erhvervsområdet.....	32
Bornholms Regionskommunes arbejde med fødevarestrategiens målsætninger, status april 2020.....	35
Status udvalgets mål for 2020.....	41
Frivillighedsstrategi 2020-2022.....	44
Anlægsbevillinger til tilskud til Åbne Haller 2020.....	48
Beslutning om kommende udbud af pleje på udendørsanlæg under Bornholms Idrætsområder.....	53
Nexøhallens ansøgning om kommunegaranti til anlæggelse af kundegræsbane.....	57
Sager til høring i Ældreråd og handicapråd.....	64
Gensidig orientering.....	66

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

00.01.00P35-0100

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-05-2020	1	

Fraværende

Kirstine van Sabben, fraværende med afbud.

Bjarne Hartung Kirkegaard forlod mødet kl. 16.40 under behandling af punkt 13 *Beslutning om kommende udbud af pleje på udendørsanlæg under Bornholm Idrætsområder.*

Bemærkninger til dagsordenen

Jon Madsen, Biblioteksleder, deltager under behandling af punkt 2 *Status på bibliotekernes mål og aktiviteter.*

Carsten Clemmesen, Leder af idrætsområderne, deltager under behandling af punkt 13 *Beslutning om kommende udbud af pleje på udendørsanlæg under Bornholm Idrætsområder* og punkt 14 *Anlægsbevillinger til tilskud til Åbne Haller 2020.*

Punkt 2: Status på bibliotekernes mål og aktiviteter

Åbent punkt

2 Status på bibliotekernes mål og aktiviteter

21.00.00G01-0011

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-05-2020	2	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget beslutter.

Resumé

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget har ønsket en oversigt og drøftelse af Bornholms Folkebibliotekers forskellige aktiviteter for voksne og børn. Udvalget får nu forelagt en gennemgang af fire højt prioriterede indsatser til orientering og drøftelse.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- Bornholms Folkebibliotekers mål og aktiviteter for børn og voksne drøftes

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. maj 2020:

Godkendt.

Sagsfremstilling

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget har ønsket en oversigt og drøftelse af Bornholms Folkebibliotekers forskellige aktiviteter for voksne og børn. I det følgende vil de højest prioriterede indsatser blive gennemgået. Indsatserne er:

1. En strategi for læsning
2. Udvikling af biblioteket som lokalsamfundets mødested
3. Fra brugerundersøgelse til ikke-brugerundersøgelse
4. Dialog og brugerindflydelse

1. En strategi for læsning

Udvikling og implementering af en strategi for læsning har den højeste prioritet i denne tid, hvor flere undersøgelser tyder på, at mange børns læsefærdigheder halter. Opgaven blev defineret efter sidste årsmøde i Danmarks Biblioteksforening, hvor der var stor politisk opmærksomhed om emnet, og hvor Kulturministeren lovede at sætte en særlig udviklingspulje af til formålet. Puljen skulle oprindeligt rumme 5 mio. kr. til fordeling mellem landets biblioteker, men endte med at være på 6 mio. kr. som kunne søges til læselyst-projekter i skoleåret 2020-21 i samarbejde mellem et folkebibliotek og en skolefritidsordning.

Dette passede fint ind i udmøntningen af den bornholmske strategi, så hen over vinteren har folkebibliotekerne udarbejdet en ansøgning sammen med SFO på Åvangsskolen. Ansøgningen er nu imødekommet med et støttebeløb på 200.000 kr., og projekteringen er i fuld gang.

Det overordnede mål for bibliotekets læsestrategi er at alle børn på Bornholm oplever glæden ved den gode læseoplevelse. Dette sker ved at folkebibliotekerne understøtter børns demokratiske medbestemmelse, fantasi, kreativitet, trivsel og uddannelsesmuligheder.

De ønskede delmål er

- At børn oplever at få positiv særbehandling på bibliotekerne
- At børn får lyst til at læse mere
- At børn kender til bibliotekets muligheder.
- At børnefamilier øger deres brug af biblioteket
- Vækst i udlånet af børnebøger

2. Udvikling af biblioteket som lokalsamfundets mødested

Den politiske beslutning om, at bibliotekerne stiller mødelokaler gratis til rådighed for foreninger med godkendte vedtægter, har gjort et ledigt mødelokale til en eftertragtet mangelvare. Der er i øjeblikket øget politisk fokus på behov for mødelokaler, og biblioteket har gennemført en kortlægning af benyttelsen af vores mødelokaler, der dokumenterer foreningernes vanskeligheder.

I perioden fra september til april, hvor foreningslivet er mest aktivt, er der livlig aktivitet alle ugens dage inkl. lørdag og ofte også søndag på bibliotekerne i både Rønne, Svaneke og Nexø. Her er selvhjælpsgrupper blandt de flittige brugere. Bibliotekerne mærker lokalemanglen i form af lange køer med ønsker om at få et lokale stillet til rådighed op til et år i forvejen. Bibliotekerne har netop investeret 125.000 kr. i lokalebookingsystemet Conventus, der fremover styrer låsene til de 4 mødelokaler på Rønne Bibliotek, hvorved udlevering af nøgler bliver overflødiggjort. Bibliotekerne gennemførte i øvrigt selv over 80 arrangementer i 2019, bl.a. det populære "Readathon", som er 24 timers læsning for store børn med overnatning på biblioteket.

3. Fra brugerundersøgelse til ikke-brugerundersøgelse

Biblioteket har i et stykke tid arbejdet med at understøtte det boligsociale projekt i Rønne Nord, hvis mål er at bruge kultur som middel til større fællesskab og trivsel. Efter at have lavet en ødækkende brugerundersøgelse i starten af 2019 gennemførte vi en ikke-brugerundersøgelse i hele NordParken i samarbejde med projektets boligsociale medarbejdere.

Udgangspunktet var en klar fornemmelse af, at området er underrepræsenteret, når det gælder benyttelse af biblioteket. Det viste sig at holde stik. Biblioteket ville gerne peje beboernes behov og ønsker til, hvad biblioteket kunne gøre for dem, og et spørgeskema blev derfor husstandsomdelt. Kort fortalt viste besvarelserne en vis interesse for at få et lille lokalt bibliotekstilbud i boligforeningens regi, medens der ikke var større interesse for at bruge Rønne Bibliotek. Enlige ældre udgør en stor del af beboerne, og en del af dem viste interesse for nogle af de kulturelle arrangementer, som biblioteket tilbyder, og foreslog selv nogle arrangementer, som de i hvert fald gerne ville komme til.

Biblioteket har nu forsynet den boligsociale projektleders mødested med en mindre bogsamling til fri afbenyttelse for beboerne, og biblioteket er stadig i dialog om forskellige typer af arrangementer som kan bidrage til at styrke fællesskab og trivsel. Det seneste initiativ er "Hold hjernen frisk" for seniorer med en serie raske gåture til steder der optræder i litteraturen om Bornholm.

4. Dialog og brugerindflydelse

Et tilbagevendende politisk opmærksomhedspunkt er dialogen med bibliotekernes brugere og spørgsmålet om formaliseret brugerindflydelse under en eller anden form. Udvalget har allerede besluttet at samle bibliotekernes dialogmøder til ét årligt møde, der efter tur afholdes på alle øens biblioteker.

Spørgsmålet om brugerindflydelse afklares muligvis i det forslag til ny fritidspolitik, som i øjeblikket er i høring. Her står biblioteket bag et forslag om at erstatte den nuværende samlede rådsstruktur på JUFUS område med et eller flere brugervalgte råd med klar kompetence til at fordele de frie midler på tværs af hele kultur- og fritidsområdet samt rådgive det politiske niveau om udmøntning af den vedtagne politik på bl.a. biblioteksområdet.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 3: Status på de unges uddannelsesvalg

Åbent punkt

3 Status på de unges uddannelsesvalg

54.00.00G01-0069

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-05-2020	3	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget

Resumé

Den 1. marts var der frist for alle unge i grundskoler og 10. klasse i forhold til at vælge, hvad de skal i gang med efter sommerferien. Disse søgetal er nu blevet bekræftet af Børne- og Undervisningsministeriet, og dermed foreligger resultatet for de unges uddannelsesvalg på Bornholm.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller at

- orienteringen tages til efterretning

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. maj 2020:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Den 1. marts var der frist for alle unge i grundskoler og 10. klasse i forhold til at vælge, hvad de skal i gang med efter sommerferien. Disse søgetal er nu blevet bekræftet af Børne- og Undervisningsministeriet.

I alt er der 537 unge bornholmere, der forlader grundskolen fra 9 og 10. klasse i år.

93% vælger en ungdomsuddannelse direkte efter 9. og 10.klasse

4% vælger en STU(Særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse) eller en FGU(Forberedende grunduddannelse)

Det er kun 3% der ikke går direkte i uddannelse, men som ofte vil være i gang med arbejde, udlandsophold, højskole eller andet. Så stort set alle unge på Bornholm gør det vi som samfund gerne vil have dem til – Starter i uddannelse.

9.klasse: 401 elever forlader 9.klasse

- 193 elever (48%) vælger en 10. klasse. (På landsplan er tallet 49%)

10.klasse: 136 elever forlader 10.klasse

Det kan være det kommunale 10. klassestilbud, 10. klasse på efterskole, 10. klasse på en privatskole eller 10. klasse på en specialskole.

Ungdomsuddannelser

Samlet er der 343 elever, der forlader enten 9. eller 10. klasse, der skal i gang med en ungdomsuddannelse.

Af disse 343 elever vælger

- 24,5% en erhvervsuddannelse (EUD)
- 64,4% vælger en gymnasial uddannelse (STX, HHX, HTX eller HF).

Eleverne fordeler deres valg af gymnasial uddannelse således at 40% vælger STX, 22% vælger HHX, 17% vælger HTX og 21% vælger HF.

Fordeling inklusiv bornholmske elever fra efterskoler

God søgning fra de bornholmske grundskoler til erhvervsuddannelserne

Alt i alt betyder det, at der på Bornholm – og blandt de bornholmske unge i grundskolen – er en god søgning til ordinære ungdomsuddannelser og at der er et mønster i forhold til at elever fra de bornholmske grundskoler (til og med 9. klasse) i øget omfang søger mod erhvervsuddannelserne end tilfældet er med de elever, der har taget en 10. klasse – enten lokalt eller på en efterskole.

Elever fra 10. klasse, herunder i særdeleshed elever, der kommer fra efterskoler, søger i øget grad mod de gymnasiale uddannelser.

Ser man på alle bornholmske elever, altså inkl. dem der kommer hjem fra efterskoler, vælger

21,6 % EUD og
65,7 % en gymnasial uddannelse

Bornholm sammenlignet med Danmark

De bornholmske elevers fordeling mellem ungdomsuddannelserne adskiller sig ikke væsentlig fra landstallene, hvor 72% vælger en gymnasial ungdomsuddannelse og 20% vælger en erhvervsuddannelse.

Særlige opmærksomhedspunkter – udfordringer og potentialer?

Den reelle udfordring – For få unge på Bornholm

Samlet set er den helt overvejende udfordring på Bornholm, at der er for få unge.

Det betyder at alle ungdomsuddannelser er pressede i forhold til at kunne udbyde et varieret og bredt uddannelsesudbud overhovedet.

Det er derfor ikke tilstrækkeligt at kigge på de unges uddannelsesvalg direkte efter grundskolen, men derimod meget mere interessant at kigge på hvordan (de unge) bornholmere uddanner sig i det hele taget – og dermed kommer til at bidrage til det bornholmske arbejdsmarked med kvalificeret arbejdskraft på den lange bane.

Hvis man ser på den lidt længere "fremtidshorisont" viser undersøgelser at en forholdsvis stor andel af de unge, der gennemfører en gymnasial uddannelse, efterfølgende søger ind på og gennemfører en erhvervsuddannelse eller en akademiuddannelse.

Der synes således at være **en tendens** til at de bornholmske unge både bruger tiden i gymnasiet som "modningsår" i forhold til et erhvervsvalg og dermed et valg af mere målrettet uddannelsesvalg men også – og naturligvis – som trædesten for videregående uddannelse.

Et eksempel på dette er den **øgede søgning til HF** og et efterfølgende valg af en erhvervsuddannelse.

På denne måde har den enkelte elev så at sige bygget deres "egen" EUX – og det på et geografisk område, hvor der ikke er grundlag for at udbyde ret mange traditionelle/ordinære EUX-retninger.

En anden tendens, der underbygger, at der fortsat uddannes arbejdskraft inden for håndværks- og professionsfagene, er at der fortsat er en overvægt på erhvervsuddannelserne af elever +20 år, herunder i særdeleshed også **mange voksenlærlinge**.

Så meget tyder på at selvom, de unge ikke "drøner" direkte fra grundskolens 9. og 10. klasse ind på erhvervsuddannelserne – ja, så er der trods alt alligevel rigtig mange af dem, der senere i livet kommer ind på og gennemfører en erhvervsfaglig uddannelse.

Netop denne fleksible og individuelle tilgang til "på- og overbygning", som eleverne er i stand til selv at foretage, aktualiserer i høj grad behovet for at der allerede tidlig – dvs. i grundskolens udskoling – er aktiviteter, der præsenterer de bornholmske unge for mulige karriereveje.

Vigtigt med erhvervspraktik, brobygning og inddragelse af erhvervslivet

Således er aktiviteter som f.eks. erhvervspraktik, brobygningsforløb, læringsforløb, der inddrager erhvervslivet m.m. fortsat yderst vigtige komponenter i forhold til at få præsenteret elever i grundskolen for karrieremuligheder og –valg. Alt sammen aktiviteter, der bør bindes sammen med adgangen til professionel og uvildig uddannelsesvejledning, så at eleverne – uanset hvornår i livet de overvejer en ny karrierevej – får mulighed for at drøfte deres overvejelser og derved finde frem til de rette løsninger for den enkelte.

Lige nu og på den korte bane kunne man måske forestille sig at gøre mere ud af uddannelsesvejledningen i forhold til de forholdsvis mange elever, der hvert år tager afsted fra Bornholm på efterskole og først kommer retur, når valget om ungdomsuddannelse er truffet.

Samtidig med en øget opmærksomhed på efterskoleeleverne og deres forældre skal vi holde fast i de mange gode – og stadig flere – aktiviteter, der præsenterer elever i grundskolen for "virkeligheden" på uddannelsesinstitutioner og virksomheder, ligesom vi også der skal blive gode til at videreudvikle de aktiviteter, de bornholmske elever allerede kender til.

Økonomiske konsekvenser

Ingen umiddelbare økonomiske konsekvenser

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 4: Virksomhedsrettet indsats COVID-19

Bilag

ledighed efter 9_marts 2020_33_2165225733654998584

Åbent punkt

4 Virksomhedsrettet indsats COVID-19

15.23.05G01-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-05-2020	4	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget

Resumé

Jobcenterets Virksomhedsservice har tilrettelagt en særlig opsøgende indsats i forbindelse med COVID 19.

Formålet med indsatsen er, at vejlede virksomhederne på Bornholm om mulighederne for at fastholde deres medarbejdere i ansættelse, ved at gøre brug af ordningerne arbejdsfordeling, lønkompensation (hjælpepakke) og efteruddannelse samt de nye regler på sygedagpengeområdet som følge af COVID-19.

I kontakten med virksomhederne er der også fokus på øvrige hjælpepakker og virksomhederne bliver orienteret og opfordret til at kontakte Business Center Bornholm der yder vejledning i de øvrige hjælpepakker.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller at

- orienteringen tages til efterretning

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. maj 2020:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Der er tilrettelagt en opsøgende virksomhedsrettet indsats i forbindelse med COVID-19. Indsatsen er målrettet de bornholmske virksomheder, og indeholder vejledning om de ordninger der kan fastholde deres medarbejdere i ansættelse.

- Arbejdsfordeling
- Lønkompensation (hjælpepakke)
- Efteruddannelse (VEU)
- samt nye regler på sygedagpengeområdet i forbindelse med COVID-19.

Der er i kontakten til virksomhederne henvist til Business Center Bornholm for vejledning omkring øvrige hjælpepakker.

Der har været kontakt til i alt 601 virksomheder på Bornholm og fordeler sig på følgende brancher.

Rækkenavne	Antal af P-nummer
Administration og offentlig	43
Bygge/Anlæg	76
Detail/Handel	178
Industri	60
Landbrug	14
Transport	21
Turisme	194
Undervisning/Pædagogik/Sundhed	15
Hovedtotal	601

Tallene er opgjort pr. 8. april

Lønkomensation (3. partsaftale/hjælpepakke)

I kontakten med virksomhederne har 49 virksomheder oplyst, at de benytter lønkomensation. Det er ikke muligt at verificere tallene, da vi ikke modtager den faktiske anmeldelse/indberetning om lønkomensation. Arbejdsmarkedskontor Øst har oplyst at ca. 100 medarbejdere på Bornholm er omfattet af lønkompenationsordninger.

Arbejdsfordeling

Der er 8 virksomheder der har anmeldt en arbejdsfordeling. En arbejdsfordelingen omfatter ikke nødvendigvis alle medarbejdere i virksomheden.

Benytter ikke ordningen og overvejer om ordningen kan benyttes.

I kontakten har 172 virksomheder oplyst, at de er i overvejelser om ordningerne arbejdsfordeling og lønkomensation.

161 virksomheder oplyser, at ordningerne ikke kan/skal anvendes hos dem hos lige nu. Det er selvfølgelig et øjebliksbillede ved kontakten og kan ændre sig under perioden.

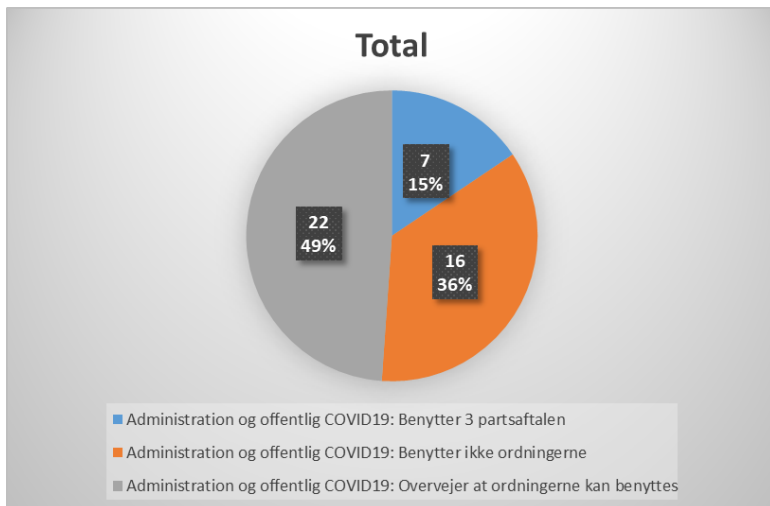
Der er for denne gruppe af virksomheder fokus på, at oplyse om mulighederne for fastholde deres arbejdskraft ved at anvende ordningerne.

Rækkenavne	Antal af P-nummer (Virksomhed)
COVID19: Benytter 3 partsaftalen	49
COVID19: Benytter Arbejdsfordeling	8
COVID19: Benytter ikke ordningerne	328
COVID19: Overvejer at ordningerne kan benyttes	257

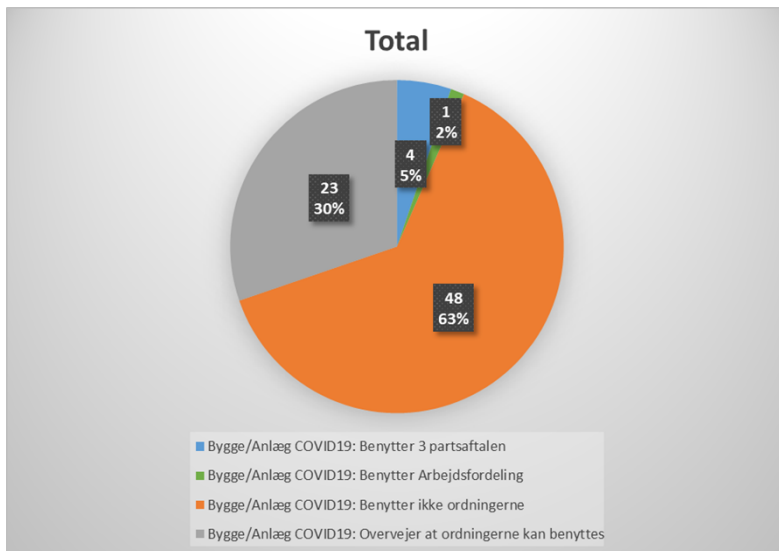
Tallene er opgjort pr. 8. april 2020

Situationen opgjort på brancher.

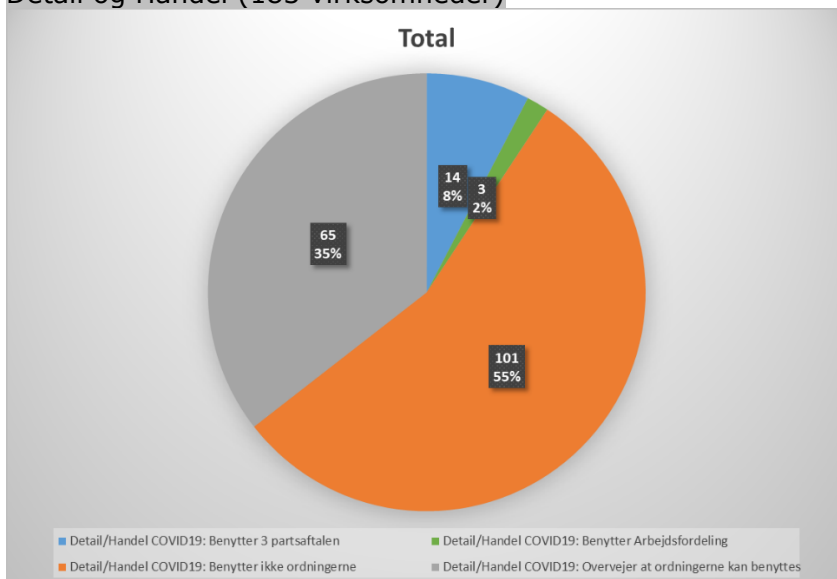
Administration og offentlige (kontakt til 45 virksomheder)

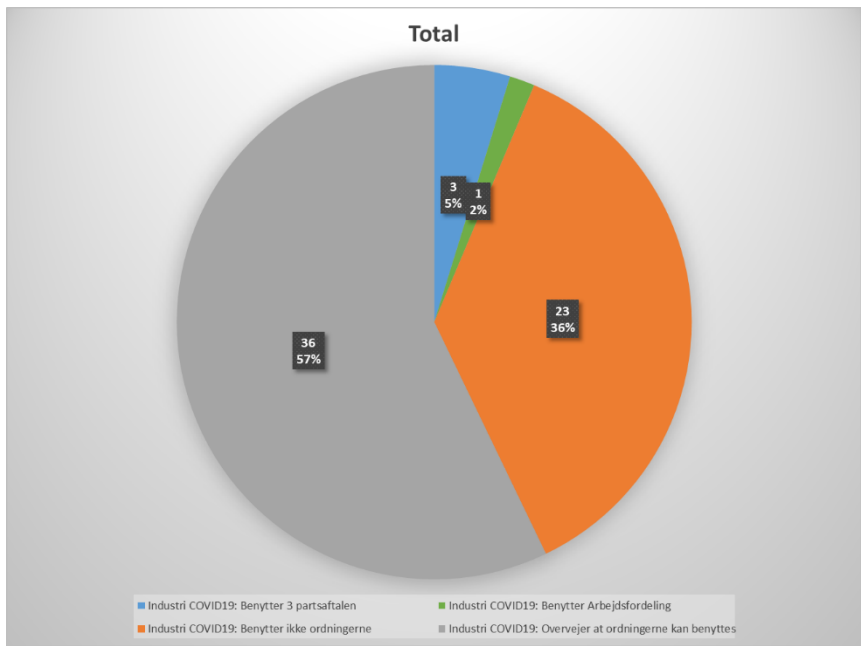
Bygge og Anlæg (76 virksomheder)

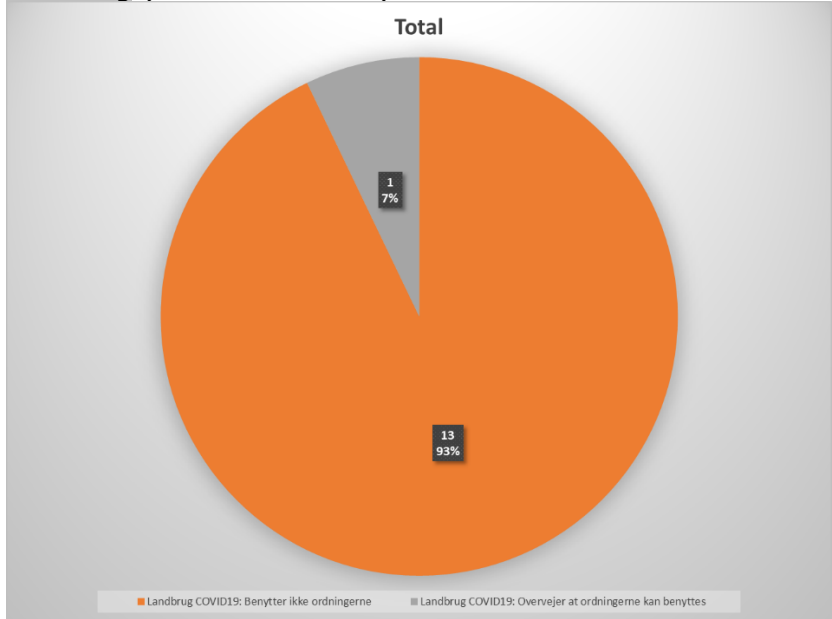
Detail og Handel (183 virksomheder)

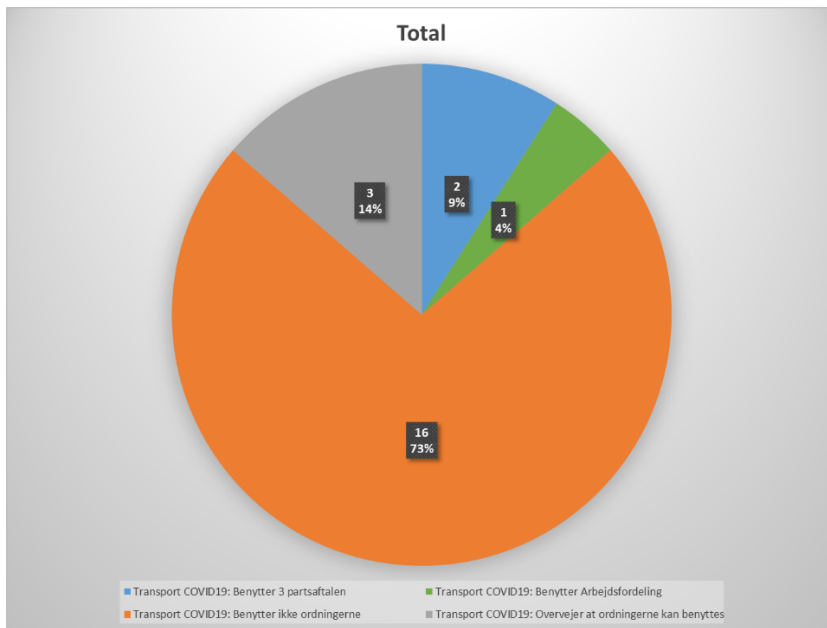
Industri (63 virksomheder)

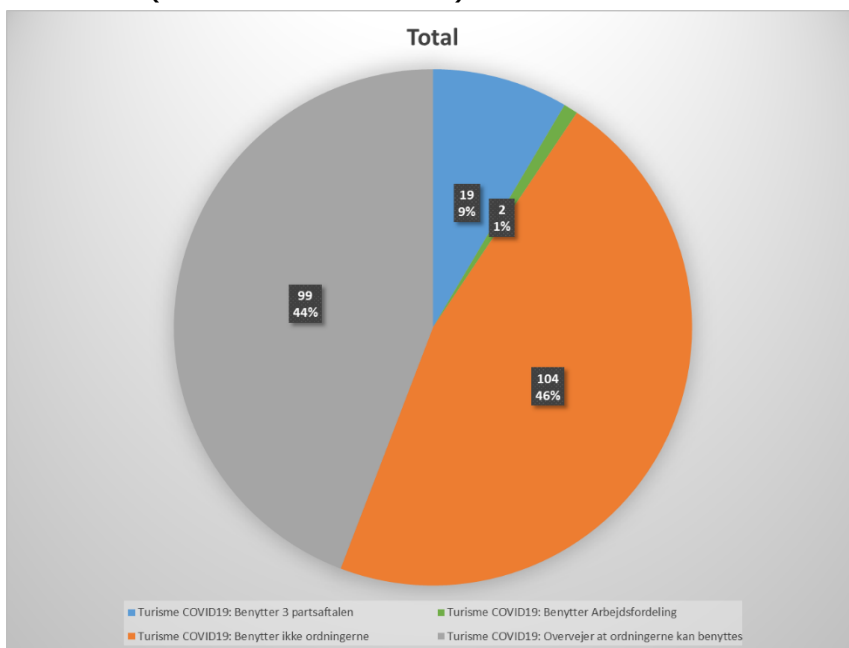
Landbrug (14 virksomheder)

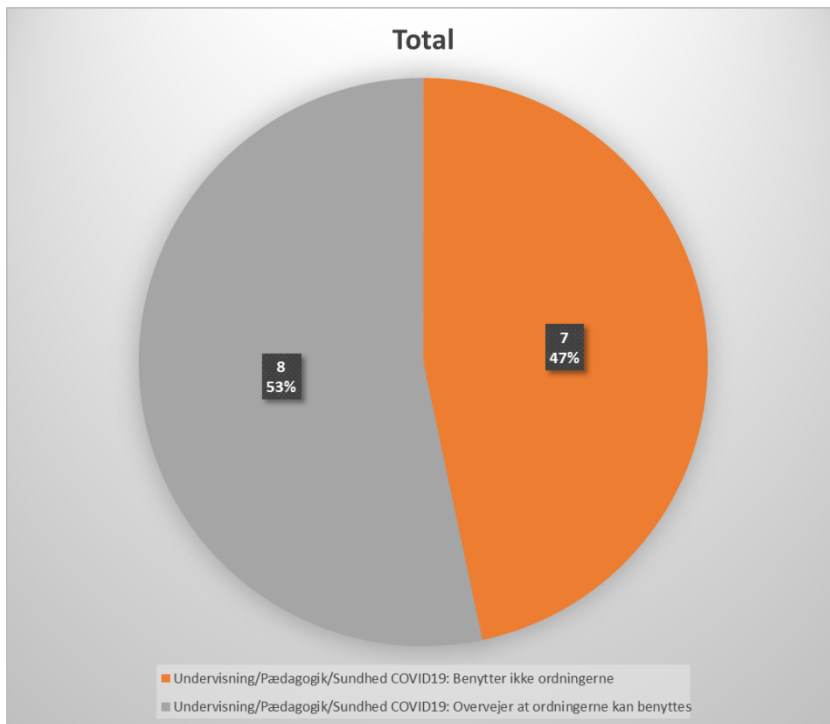
Transport (22 virksomheder)

Turisme (224 virksomheder)

Undervisning/pædagogik (15 virksomheder)

Opkvalificering af ansatte

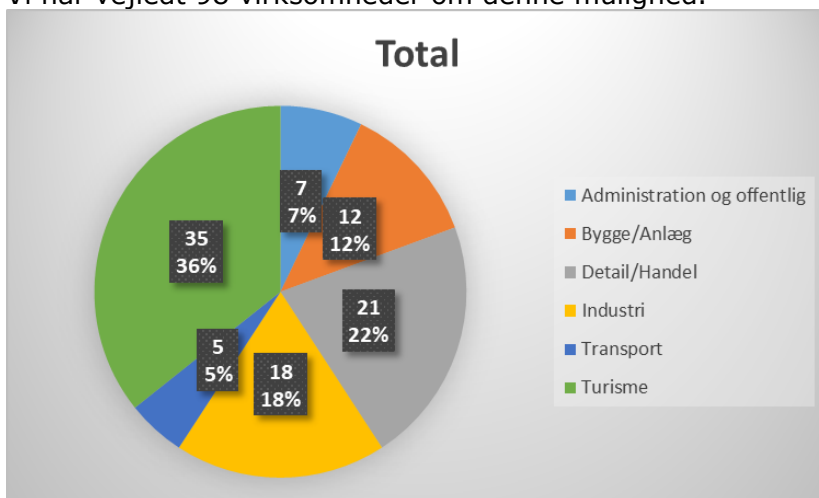
Campus har udbudt online kurser indenfor administrationsområdet, kurserne er VEU kurser og målrettet efteruddannelse af ansatte der varetager administrative opgaver.

Kurserne er udbydes i perioden 20. april – 8. maj 2020.

Kurserne kan kobneres med arbejdsfordeling og lønkompensation.

Virksomhederne bliver orienteret om kursus tilbuddene og vejledt om mulighederne for at opkvalificeret deres ansatte og dermed få nye kompetancer ind i virksomhederne samtidig med at ordningen ved behov kan kombineres med arbejdsfordeling og lønkompensation.

Vi har vejledt 98 virksomheder om denne mulighed.

Den opsøgende indsats er forsat aktuel og i gang og bliver modtaget positivt af virksomhederne.

Økonomiske konsekvenser

Ikke umiddelbart økonomiske konsekvenser, men den markant øgede ledighed på Bornholm vil medføre betydelige merudgifter for Bornholms Regionskommune. Dette vil når muligt blive opgjort og indgå i den ordinære budgetopfølgning.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 5: Projekt. Deleordning af lærlinge.

Åbent punkt

5 Projekt. Deleordning af lærlinge.

81.07.01A00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-05-2020	5	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Grundet Corona-krisen er ledigheden på Bornholm eksploderet, hvilket forventes at ramme alle brancher bredt. For at understøtte de unges mulighed for at gennemføre en erhvervsuddannelse skal Bornholms Regionskommune (BRK) indlede arbejdet og dialogen med øens virksomheder om en større deleordning af lærlinge, hvor BRK fungerer som tovholder på projektet.

Indstilling og beslutning

René Danielsson, Dansk Folkeparti, indstiller at

- Igangsætter, at Arbejdsmarkedschefen for Center for Job, Uddannelse og Rekruttering udarbejder en udspecificering af mulighederne for deleordning af lærlinge. Denne skal forelægges Kommunalbestyrelsen inden første budgetmøde i juni 2020.
- Anbefaler, at der reserveres 1 mio. kr. pr. år de kommende to år således, at projektet ville kunne begynde i indeværende budgetår, når centerchefen kan fremlægge en projektmodel, som holder sig inden for den givne økonomiske ramme.
- Anbefaler, at Koncerndirektøren går i dialog med relevante Centerchefer om, hvilke opgaver som eventuelt delelæring vil kunne udføre, når de er ansat i BRK. Arbejdet skal være færdigt tidnok til, at Arbejdsmarkedschefen for Job, Uddannelse og Rekruttering kan tage det med i sin udarbejdelse af projektmodellen, som skal ligge klar ultimo juni

Eller

- Projektet videresendes til budgetforhandlingerne budget 2021.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. maj 2020:

Sagen genoptages idet a) og c) uddybes og indarbejdes i en sag til næste udvalgs møde.

Sagsfremstilling

Grundet den store stigning i antal ledige, som følge af COVID-19 epidemiens økonomiske bivirkninger, er der en frygt for, at efterdønningerne vil have konsekvenser længere i ud i fremtiden. Fagforeningen 3F vurderer, at på landsplan vil 10.000 unge, som skal starte på

grundforløb til januar mangle en praktikplads. Dansk Byggeris underdirektør Louise Pihl har ligeledes vurderet, at det kan ramme op mod 2000 lærlinge i bygge- og anlægsbranchen.

Frygten går på, at der kommer til at mangle op mod 7.700 uddannelsesaftaler på landsplan.

Forslaget går på, at BRK skal være tovholder i et projekt, hvor BRK, sammen med øens virksomheder, skal tilsikre, at bunden ikke går ud på det lokale praktikpladsmarked. Det er tiltænkt, at projektet skal lægges ind under virksomhedsservice medmindre, at centerchefen vurderer, det er bedre placeret andet steds. Forhåbningen er, at det kan rummes indenfor eksisterende medarbejdergruppe i BRK. Alternativt kan der tildeles et halvt årsværk af givne rammebeløb. Resten af midlerne skal gå til lærlingenes lønninger, når de er hos BRK.

Økonomiske konsekvenser

Udgangspunktet er et kassetræk, medmindre at koncerndirektøren kan se, at det kan holdes indenfor eksisterende bevillinger.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 6: Jobmesse Bornholm 2020

Åbent punkt

6 Jobmesse Bornholm 2020

15.23.05G01-0004

Behandling

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget

Mødedato

06-05-2020

Åbent punkt

6

Lukket punkt

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget

Resumé

Der er afholdt Jobmesse Bornholm 2020.

Messen gav virksomhederne mulighed for at brande sig selv, og gøre deres behov for arbejdskraft synligt og tiltrække kvalificeret arbejdskraft.

Messen var godt besøgt af kandidater der var klar til nye udfordringer og beskæftigelse.

Der er kommet mange positive tilkendegivelser både fra virksomheder og kandidater, og resultatet af messen er da også, at det har givet mange gode match mellem virksomheder og kandidater som er ført til ansættelse og beskæftigelse.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller at

- orienteringen tages til efterretning

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. maj 2020:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Jobmesse Bornholm blev afholdt den 6. marts 2020 i Rønne Idrætshal. Formålet med messen var at virksomhederne og kandidaterne kunne mødes i nogle mere uformelle rammer, og at der kunne skabes et match med efterfølgende ansættelse og beskæftigelse.

**Bornholms
JOBMESSE**

FREDAG D. 6. MARTS 2020 KL. 13.00 - 17.00
I Rønne Idrætshal, Torneværksvej 1, 3700 Rønne

PROGRAM

KL. 12.45 Åbning
Hellest Eriksen

KL. 13.00 Velkommen

KL. 13.30 Det "akutte" CV på jobbet

KL. 14.00 Brug LinkedIn til job med LinkedIn i Torneværksområdet

KL. 14.00 Brug LinkedIn til job med LinkedIn i Torneværksområdet

KL. 17.00 Tak for i dag
Jobmesse lukker

Find din kommende arbejdsplads eller få ny inspiration til din jobsøgning!

Deltag på Bornholms Jobmesse

- Med de bornholmske virksomheder
- Se de mange ledige stillinger
- Få viden om ledige jobs, som du ellers ikke ville have om
- Du har chancen for at blive matchet med en virksomhed på stedet

Få input til din jobsøgning

- Hør Torry Mikkelson af til brug af LinkedIn
- Jobcenteret giver dig gode råd til dit CV og vil få besøg af to nr. ansvarlige, der kan svare på spørgsmål og komme med input til dit gode CV.

Er du ikke jobsøgende, men interesseret i at deltage, så mødter du bare op.

Vi ses til Jobmesse Bornholm!

BORNHOLMS **jobcenter**

REGIONSKOMMUNE

Målgruppe for kandidaterne

Messen har været et tilbud til alle målgrupper i jobcentret. Herudover har messen også været markedsført både i de lokale nyheder, på sociale medier, via tilflytterservice og på uddannelsesinstitutioner, da det var et ønske også at kunne tiltrække den unge bornholmer der studerer "ovre" og gerne vil hjem til Bornholm i sommeren for at tjene penge, mulige tilflyttere og jobskifteren til messen.

Støtte til dem med behov

Med den brede målgruppe i jobcentret, var der også et behov for at støtte dem, der kan have det svært med at være opsøgende og henvende sig til en virksomhed på en stand. Der har derfor været iværksat støtte både fra sagsbehandler, vejleder, mentorer og jobkonsulenterne til at få opsøgt og skabt kontakten til virksomhederne på standene.

Virksomhederne

Messen var en oplagt mulighed for, at virksomhederne kunne brande sig selv, og gøre deres behov for arbejdskraft synligt og dermed tiltrække arbejdskraft.

Der er kommet mange positive tilkendegivelser fra virksomhederne om, at kandidaterne i deres dialog med virksomhederne var velforberejdede og at virksomhederne modtog relevante CV'er og ansøgninger og at virksomhederne har set deres deltagelse som en god investering.

En af fordelene der også er blevet fremhævet af virksomhederne er, at førstehåndsindtrykket allerede bliver skabt på messen og det derfor bliver en hurtigere rekrutteringsproces for virksomhederne.

Det gode match

Der blev skabt mange gode match, og det summer af gode historier og fortællinger om ansættelse både fra virksomhederne og kandidaterne.

På baggrund af de gode erfaringer og respons på Bornholms Jobmesse 2020 planlægges der også med et lignende arrangement jobmesse 2021. Dette vil dog blive vurderet ud fra den nye situation som følge af den markant stigende ledighed som følge af situationen omkring Covid19.

Udvalget vil derfor senere blive orienteret om hvorvidt Jobmesse 2021 gennemføres eller ej.

Økonomiske konsekvenser

Ingen umiddelbare økonomiske konsekvenser.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 7: Borgervejleder i Bornholms Regionskommune

Åbent punkt

7 Borgervejleder i Bornholms Regionskommune

00.17.00A00-0008

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget	15-04-2020	3	
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-05-2020	7	

Hvem beslutter

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget

Resumé

I budgetprocessen til budget 2020 blev det besluttet, at arbejde videre med et oplæg til en borgerambassadørfunktion, der dækker alle kommunens borgerrettede områder.

I det følgende er termen "borgerambassadør" erstattet af termen borgervejleder.

Borgervejleder er mere neutral og beskriver, hvad funktionen og rollen er, nemlig at være vejleder for borgeren.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren indstiller, at

a) forslaget sendes til høring i fagudvalgene i maj 2020, inden fornyet behandling i Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget i juni 2020, og endelig stillingtagen i forbindelse med budgetforhandlingerne for budget 2021

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget den 15. april 2020:

Indstillingen godkendt.

Servicedirektøren indstiller, at:

- udvalget drøfter forslaget og afgiver høringssvar.

Social- og sundhedsudvalget den 4. maj 2020:

Social- og Sundhedsudvalget anbefaler at Borgervejlederen ansættes under kommunalbestyrelsen.

Børne- og Skoleudvalget den 5. maj 2020:

Børne- og Skoleudvalget anbefaler indstillingen, men ønsker at borgervejlederen ansættes og afskediges af kommunalbestyrelsen og forbeholdes 'borgere'.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. maj 2020:

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget anbefaler ansættelse under kommunalbestyrelsen og at opgaveporteføljen målrettes fagområder med behov for borgervejleder.

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Udvalget tilslutter sig udvalgsformandens indstilling.

Udvalgsformanden indstiller, at Natur og Miljøudvalget

- a) tilslutter sig beskrivelsen af borgervejlederens ansvar og kompetencer
- b) ønsker borgervejlederen ansat direkte under kommunalbestyrelsen
- c) anbefaler, at der findes en bedre og mere åben titel for funktionen

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Indstilling anbefales. Niclas Fick kan ikke tilslutte sig a) idet opgaveporteføljen er for bred.

Sagsfremstilling

Lovgrundlaget for funktionen

Borgervejlederfunktionen kan oprettes efter § 65 e i den kommunale styrelseslov, hvilket indebærer, at borgervejlederen er direkte forankret under kommunalbestyrelsen, og dermed uafhængig af de stående udvalg og kommunens forvaltninger. Det betyder også, at borgervejlederen ansættes og afskediges af kommunalbestyrelsen. Alternativt kan funktionen oprettes på ordinære vilkår og dermed samme ansættelsesmæssige vilkår som andre medarbejdere i organisationen.

Hvilken type af ansættelse skal en borgervejleder have?

Som anført ovenfor kan borgervejlederen enten ansættes af Kommunalbestyrelsen eller ansættes på lige fod med andre medarbejdere i Bornholms Regionskommune. Fordelen ved en ansættelse direkte under Kommunalbestyrelsen er, at borgervejlederen de facto er uafhængig af administrationen. Men fordelen ved at blive ansat på samme vilkår som andre medarbejdere i kommunen er, at borgervejlederen er underlagt de samme styrings- og ledelsesvilkår som andre medarbejdere.

Hvilke opgaver skal funktionen håndtere

Det overordnede formål med funktionen er at styrke dialogen mellem borgerne og kommunen, og bidrage til sikring af borgernes retssikkerhed i forbindelse med kommunens sagsbehandling.

Borgervejlederen skal dermed bistå borgere, brugere og erhvervsdrivende med hjælp, støtte, samt råd og vejledning i forbindelse med klager, eller andre forhold der vedrører kommunens virke og bidrage til, at disse bruges i et læringsperspektiv og konstruktivt til forbedring af kommunens sagsbehandling og borgerbetjening. Borgervejlederen skal også igennem dialog med de respektive centre medvirke til, at centrene bruger disse inputs til forbedringstiltag i forhold til deres respektive sagsbehandling og betjening af borgerne.

For at leve op til målsætningen om kontakt og dialog er det vigtigt, at borgervejlederen har et velfungerende internt netværk til alle centre.

Borgervejlederen skal bruge sin viden og erfaring fra borgernes, brugerens og de erhvervsdrivendes henvendelser til at yde uvildig rådgivning og vejledning til centrene. Dette sker som et naturligt led i borgervejlederens daglige arbejde men også gennem kursusvirksomhed og deltagelse i personalemøder, ledermøder m.v. Borgervejlederen bruger altså sine erfaringer aktivt med det formål at skabe læring i organisationen.

Borgervejlederen er ligesom kommunens øvrige medarbejdere underlagt de almindelige regler om offentlighed, tavshedspligt og habilitet i offentlighedsloven og forvaltningsloven m.v. Borgervejlederen kan:

- Guide borgere, brugere og erhvervsdrivende, som ikke ved, hvor man skal henvende sig med et givent spørgsmål eller klage.
- Vejlede borgere, brugere og erhvervsdrivende, som har vanskeligt ved at forstå information fra kommunen.

- vejlede borgerne, brugere og erhvervsdrivende om klagemuligheder i forhold til kommunens sagsbehandling, personalets optræden og den praktiske opgaveløsning.
- Formidle kontakt og styrke dialogen mellem borgerne, brugere, de erhvervsdrivende og centrene.
- Udøve en uvildig rådgivnings- og vejledningsfunktion for hele kommunens virksomhed i såvel det daglige samarbejde som i forbindelse med dialog med ledergrupper og gennem kursusvirksomhed m.v.

Borgervejlederen kan ikke behandle:

- Klager over det faglige indhold i kommunale sager og ændre på indholdet i en afgørelse, der er truffet.
- Sagen, hvis der er en anden klageinstans, som skal tage stilling til klagen.
- Sager, der er indbragt for det kommunale tilsyn, Folketingets Ombudsmand eller domstolene.
- Klager over det serviceniveau, der er vedtaget politisk eller fastlagt i loven.
- Sager vedrørende kommunens personale- og ansættelsesforhold.

Det er også vigtigt at huske på, at borgervejlederen ikke er advokat/jurist for borgerne og heller ikke har kompetence til at virke som sådan, og at der i borgervejlederens information til borgerne, brugerne og de erhvervsdrivende også vil blive lagt vægt på betydningen af, at de i første omgang retter henvendelse til den relevante sagsbehandler eller centerchefen.

Som en del af borgervejlederfunktionen vil der udarbejdes en årlig rapport over borgervejlederens arbejde til kommunalbestyrelsen.

Der udarbejdes en evaluering af borgervejlederens arbejde efter 1 år.

Det forventes, at borgervejlederen vil være en del af borgerrådgivernetværket i Danmark

Borgervejleders kompetencer

Der ønskes en borgervejleder som primært har fokus på både det formelle/lovgivningen i forhold til sagsbehandlingen, men også samarbejde og formidling er vigtige kompetencer. Herudover skal borgervejlederen kunne vejlede i at forstå en afgørelse, være den person som samler og koordiner og forfatter svar fra de involverede sager i de enkelte centre. Af andre egenskaber kræver det, at man skal være lynafleder, kunne mediere og kunne konfliktnedtrappe.

Med udgangspunkt i disse kompetencer kan borgervejlederen f.eks. have en akademisk baggrund som jurist, AC'er eller anden uddannelse med erfaring fra en lignende stilling.

Borgervejlederen skal have erfaring med og viden om borgerkontakt, jura, god forvaltningsudøvelse og gode kommunikative kompetencer.

Placering

Da borgervejlederens funktion går på tværs af Bornholms Regionskommunes organisation foreslås borgervejlederen placeret i Center for Regional Udvikling, IT og Sekretariats juridiske enhed.

Opsummering

Direktionen anbefaler på baggrunden af ovenstående at:

Borgervejlederen ansættes på samme vilkår som andre medarbejdere i Bornholms Regionskommune og med de styrings- og ledelsesvilkår som andre medarbejdere. Der er heller ikke tradition i kommunen for ansættelser uden for den ordinære linjeorganisation og personaleansættelser under kommunalbestyrelsen

Borgervejlederens organisatoriske placering forslås i Center for Regional Udvikling, IT og Sekretariats juridiske enhed, da dette center i forvejen har opgaver, der går på tværs af organisationen i BRK.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget om en borgervejleder blev ikke finansieret i budget 2020 og skal dermed indgå i budgetprocessen for 2021. Der skal afsættes finansiering til et årsværk.

1 årsværk indeholdende udgifter til løn, uddannelse, it m.v. skønnes at koste ca. 620.000 kr. pr. år.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 8: Fora på erhvervsområdet

Bilag

Fora på erhvervsområdet _politisk behandling

Åbent punkt

8 Fora på erhvervsområdet

24.00.00A00-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-05-2020	8	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

I forbindelse med udarbejdelse af den erhvervspolitiske ramme blev der bedt om, at erhvervslivets muligheder for at mødes med henholdsvis politikerne og administrationen i BRK blev gennemgået og udviklet. Dette er sket i dialog med Business Center Bornholm og Bornholms Erhvervsråd. Der er et centralt ønske fra erhvervslivet om at møde med politikerne til et dialogmøde. Der er derfor lagt op til et årligt dialog møde mellem Bornholms erhvervsråd og Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, med deltagelse af formændene for henholdsvis Natur- og Miljøudvalget og Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget. Øvrige møder fremgår af bilaget.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller at

- oplægget til fora på erhvervsområdet indstilles til godkendelse af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Anbefales.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. maj 2020:

Anbefales. Det indstilles, at formanden for JUFU deltager i alle tre fora.

Sagsfremstilling

Efter vedtagelsen af den erhvervspolitiske ramme i november 2019 ([Erhvervspolitik](#)) er der blevet arbejdet på at kortlægge, hvilke fora'er der findes i dag, og hvilke der er behov for bliver oprettet.

Der er i den forbindelse udarbejdet det vedhæftede bilag som omhandler "fora på erhvervsområdet". De fleste af de beskrevne fora er eksisterende, men der er også foreslået nye.

Dem, der har direkte betydning for udvalgene, er følgende nye fora:

Erhvervsrådet mødes med ØEPU (nyt møde)

Hvad: Rammevilkår, arbejdskraft, erhvervsfremme osv. (Det er meningen at dette møde skal være med til at erstatte brugerrådet)

Hvem: Erhvervsrådet mødes med ØEPU, JUFU formand og NMU formand omkring erhvervsområdet bredt, og på et strategisk niveau.

Hvor tit: 1 gang årligt

Destination Bornholms bestyrelse mødes med ØEPU (nyt møde)

Hvad: Kontrakt, handlingsplaner og budget osv.

Hvem: Destination Bornholms bestyrelse – mødes med ØEPU

Hvor tit: 1 gange årligt i forbindelse med budgettet (følger samme måde som dialogmøderne med de enkelte centre)

Business Center Bornholms bestyrelse mødes med ØEPU (nyt møde)

Hvad: Kontrakt, handlingsplaner og budget osv.

Hvem: Business Center Bornholm mødes med ØEPU

Hvor tit: 1 gange årligt i forbindelse med budgettet (følger samme måde som dialogmøderne med de enkelte centre)

Bornholms Erhvervsråd mødes én gang årligt med Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget. Her er der også deltagelse af formændene fra henholdsvis Natur- og Miljøudvalget og Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget. Dette for at sikre en bred politisk dækning af erhvervsområdet, da f.eks. spørgsmålet omkring kvalificeret arbejdskraft primært er placeret hos Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget.

Formålet med mødet vil være f.eks. at drøfte rammevilkår, kvalificeret arbejdskraft erhvervsfremme osv. Mødet vil være på et strategisk niveau.

Der er desuden, i forbindelse med indgåelsen af nye kontrakter med Business Center Bornholm og Destination Bornholm aftalt, at begge parter har et dialogmøde med Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget omkring deres budgetter og handlingsplaner.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 9: Bornholms Regionskommunes arbejde med fødevarestrategiens målsætninger, status april 2020

Bilag

Bilag 1 Bornholms Fødevarestrategi 2017-2025

Bilag 2 Status på handlingsplan for BRKs mål i strategien

Åbent punkt

9 Bornholms Regionskommunes arbejde med fødevarestrategiens målsætninger, status april 2020

83.05.00G01-0011

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-05-2020	9	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller
Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Natur- og Miljøudvalget indstiller
Børne- og skoleudvalget indstiller
Økonomi, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

KB besluttede 12.10.17 handlingsplan for Bornholms Regionskommune under Bornholms Fødevarestrategi. I den forbindelse blev det besluttet, at fagudvalgene tilhørende de udpegede centre efterfølgende årligt blev forelagt en status for arbejdet. KB behandlede sidste status den [31. januar 2019](#).

I nærværende sag forelægges seneste status for indsatser under nævnte udvalg ovenfor.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 4. maj 2020:

Anbefales.

Børne- og Skoleudvalget, den 5. maj 2020:

Anbefales

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Anbefales.

Job-, Udviklings og Fritidsudvalget den 6. maj 2020:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Bornholms Fødevarerstrategi 2017-2025 (bilag 1) har været et konkret udbytte af partnerskabet fra 2014 mellem Bornholms Regionskommune, Bornholms Landbrug og Fødevarer samt Gourmet Bornholm. Partnerskabet er dannet for sammen at arbejde for målsætningen "Udvikling og afsætning af bornholmske kvalitetsfødevarer". Og Fødevarerstrategiens vision lyder: "Bornholm er fyrtårnet i det danske fødevarerlandskab. Og øen skal vokse og blomstre heraf".

Med strategien arbejder de tre partnere hver for sig og sammen om flg. fire målsætninger:

- 1) Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevarer miljø
- 2) Bornholm producerer Danmarks bedste fødevarer oplevelser
- 3) Bornholm vælger lokale råvarer og produktion
- 4) Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet

Med afsæt i disse fire målsætninger har Bornholms Regionskommune vedtaget 21 indsatser. Disse ligger alle inden for regionskommunens eget handlerum. De fleste af indsatsernes var allerede eksisterende indsatser i regionskommunen, der med deres aktivitet støtter op om målsætningerne i fødevarerstrategien. Dog var nogle af indsatserne nye indsatser, som kommunalbestyrelsen vedtog 22.12.16 som en del af forberedelsen til fødevarerstrategien (se kolonnen Ny i BRK nedenfor).

Nedenfor er oplyst status på udvikling ift. alle BRKs indsatser opdelt efter fagudvalgene. I bilag 2 er status detaljeret og opdelt efter målene i strategien. Både nedenfor og i det uddybende bilag er niveauet af fremdrift på de enkelte indsatser vurderet med farveangivelserne.

Grøn: Jævn og positiv fremdrift. **Gul:** Træg fremdrift. **Orange:** Udfordret på fremdrift.

Status april 2020	Indsatser	Nr.	Ny i BRK	Jf. målsætning
	Under Social- og Sundhedsudvalget (dog med driftsansvaret fordelt på andre fagudvalg)			
	Sikrer at alle køkkenmedarbejdere er kvalificerede til at arbejde med de lokale råvarer.	2a	Ny	# 2 "Bornholm producerer Danmarks bedste fødevarer oplevelser"
	Informerer om det bornholmske "terroir" - de særlige bornholmske egnsspecifikke smagskendetegn og produkter - til BRK's måltidsmodtagere	2b	Ny	# 2 "Bornholm producerer Danmarks bedste fødevarer oplevelser"
	Mad- og måltidsfunktion, der sikrer helhedsorienteret udvikling af gode måltider	2c		# 2 "Bornholm producerer Danmarks bedste fødevarer oplevelser"
	Bæredygtighedscertificerer 10 offentlige produktionskøkkener (i 2025)	4c	Ny	#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Reducerer madspild (max 10%, 2020)	4d		#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Under Børne- og Skoleudvalget			
	Arbejder strategisk med måltider og fødevarer som en del af fundamentet for et bæredygtigt samfund (ift. madskoler på en folkeskole).	4h2		#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Under Natur- og Miljøudvalget			
	Anvender 60% økologiske varer i egne	4b		#4 "Bornholm fremtidssikrer"

	gryder (offentlige produktionskøkkener)			gennem diversitet"
	Krav om økologisk drift i alle BRK's forpagtningsaftaler.	4e	Ny	#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Bæredygtig drift af offentlige og private særligt udpegede naturområder	4f		#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Systematisk genanvendelse af den organiske fraktion fra madaffald.	4g		#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Under Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget			
	Arbejder for at sikre først dele af – og siden en hel Fødevarer-videreuddannelse	1e		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevarer miljø.
	Understøtter erhvervets rekrutteringsbehov	1f		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevarer miljø.
	Under Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget			
	Medfinansierer og understøtter Fødevarerklngen.	1a		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevarer miljø.
	Fødevarer udpeget som et af tre indsatsområder i Erhvervsudviklingsstrategien	1b		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevarer miljø.
	Understøtter aktivitet til fremme af produktinnovation og iværksætterier.	1c		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevarer miljø.
	Arbejder med fødevarerudbud som understøttende for øget udbud- og afsætning hos lokale fødevarer virksomheder	1d		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevarer miljø.
	Understøtter udviklingen af Det Blå Bornholm	1g		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevarer miljø.
	Fast monitorering af råvareindkøbet (jf. BRKs mål om 40% lokale varer i 2020).	3a		# 1; Bornholm tilbyder Danmarks bedste fødevarer miljø.
	Deltager i Madfællesskabet for herigennem at udvikle fødevarer systemer, der fremmer regionale aftaler mellem producenter og aftagere.	3c	Ny	#3 "Bornholm vælger den lokale råvare og produktion"
	Politisk mål om 20% økologiske dyrkede arealer på Bornholm	4a	Ny	#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"
	Arbejder strategisk med måltider og fødevarer som en del af fundamentet for et bæredygtigt samfund (ift. fødevarer ind i BGI mål).	4h1		#4 "Bornholm fremtidssikrer gennem diversitet"

Samlet udvikling imod strategiens mål

Her cirka en tredjedel inde i strategiperioden er centrale dele af strategien udfordret af svære vilkår for videreførelse af centrale dele af strategiens indsatser under mål 1 og mål 2, både vedrørende BRKs mål herunder men også vedrørende de to andre partners mål, Bornholms Landbrug og Fødevarer samt Gourmet Bornholm.

Udfordringen bunder primært i regeringsoplægget til centralisering af klyngestrukturen, således at den eksisterende understøttelse af den nuværende lokale fødevarerklynge (herunder den specialiserede rådgivning og netværksvaretagelsen) på Bornholm har svære vilkår for fortsættelse, når eksisterende midler udløber medio 2020. Forsvinder denne understøttelse, vil indsatsen også forsvinde for en stor del af strategiens mål. For BRKs vedkommende er indsatser lagt under 1a, der derfor er markeret som "udfordret" og farvet orange.

Desuden betyder nedlæggelse af mad- og måltidskonsulenten at der laves færre udviklingsaktiviteter med reference til området og til fødevarerstrategien. Det har indflydelse på udvikling af arbejdet med forsat varetagelse af mål om 60% økologiske råvarer med mere, opnåelse af 40 % lokale varer, begrænsning af madspild (max 10 %) samt bæredygtighedscertificeringer af køkkener.

Endeligt er det endnu uvist i hvor stort omfang den eksisterende corona-krise vil få betydning for strategi-arbejdet, herunder om situationen for det bornholmske fødevarerhverv efter krisen vil være forandret i en sådan grad, at centrale dele af fødevarerstrategien ikke længere er retvisende. Hvis det eksempelvis er nogle andre problemstillinger fødevareraktiviteterne står med bagefter end bla. manglen på kvalificeret arbejdskraft. Omvendt kan corona-krisen også vise sig at betyde et øget fokus på det nære, herunder også et øget fokus og en øget opbakning i lokalbefolkningen på at understøtte de lokale producenter.

Bornholms Regionskommunes fremdrift med egne indsatser

Status for arbejdet for hver af Bornholms Regionskommunes 21 målsætninger ses kort af ovenstående skema der er uddybet i vedhæftede handlingsplan (bilag 2).

For de fleste af indsatserne ses en jævn og positiv fremdrift (markeret med grønt), mens nogle af indsatserne har en træg fremdrift (markeret med gul) og nogle direkte er udfordret (orange markering).

Nedenfor fremhæves de indsatser, hvor der ses en træg fremdrift (gul) eller hvor fremdrift er udfordret (orange).

Det ses af skemaet i bilag 1, at følgende fire indsatser har en træg fremdrift (gul):

- **Indsats 1c;** "Understøtter aktivitet til fremme af produktinnovation og iværksætteri". Der er pt ikke aftalt fortsat understøttende aktivitet her. Dog skal nævnes at BCB og Erhvervshus Hovedstaden arbejder på at få et iværksætterprogram til Bornholm, der kan arbejde videre med de erfaringer der er gjort i programmet "588", for blandt andre fødevareriværksættere.
- **Indsats 1e;** "Arbejder for at sikre først dele af – og siden en hel Fødevarer-videreuddannelse". BRK bidrog i 2019 til planlægning og gennemførelse af PhD kurset fra Food, Places and Innovation - making sense of new place based food movements fra Aalborg Universitet, afholdt på Bornholm. Der er dog ikke planlagt yderligere aktiviteter pt.
- **Indsatsen 2b;** "Informerer om det bornholmske terroir og produkter til BRKs måltidsmodtagere". Indsatsen vil blive mindre fremadrettet qua nedlæggelse af mad- og måltidskonsulenten. Dog færdiggør arbejdsgruppen under partnerskabet bag fødevarerstrategien i 2020 et arbejde, der har stået på de sidste to år vedrørende en beskrivelse og formidling af det bornholmske terroir. En udgivelse er på vej med lokal

fondsstøtte. Herefter vil det også blive formidlet til regionskommunens måltidsmodtagere.

- **Indsats 4g** "Systematisk genanvendelse af den organiske fraktion fra madaffald". Indsatsen kan være svær at opnå, da der endnu ikke er et færdigt system til indsamling og forarbejdning af husholdningsaffald. Dog sættes der i 2021 på at få logistikkæden for indsamling af madaffald klar, hvilket er et centralt første skridt.

Indsatser, der er svært udfordret (orange):

- Som nævnt ovenfor er **indsats 1a** "Medfinansierer og understøtter Fødevarerklngen" udfordret da den statslige prioritering af en ny klyngestruktur begrænser mulighed for medfinansiering af bornholmske klynge- eller netværks-indsatser.
- **Indsats 1g** vedr. "Understøtter udviklingen af Det Blå Bornholm" er udfordret efter nedlæggelsen af Bornholms Vækstforum, der havde sat fokus på det.
- Budget-beslutningen om nedlæggelsen af mad- og måltidskonsulent-stillingen i Center for Sundhed og Forebyggelse har naturligvis indflydelse på udviklingen af visse af indsatserne, da regionskommunens muligheder for at indgå i udviklingsforløb og dialog med producenter og partnere dermed er blevet mindsket. Det drejer sig særligt om **indsatserne 3a, 4c og 4d**:
  - Fast monitorering af råvareindkøbet.
  - Bæredygtighedscertificerer 10 offentlige produktionskøkkener
  - Reducerer madspild (max 10%, 2020)

De er derfor alle markeret som "udfordret" og farvet orange.

- **Indsats 4a** "Politisk mål om 20% økologisk dyrkede arealer på Bornholm" er udfordret, da der pga. øvrige politiske prioriteringer for Regional Udvikling ikke har været prioriteret indsats her.

Økonomiske konsekvenser

Indsatserne kan forsætte inden for eksisterende rammer, dog jf. ovenstående angivelse af dem, der enten har træg fremdrift eller er svært udfordret.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 10: Status udvalgets mål for 2020

Bilag

Opfølgning på udvalgenes mål for 2020 JUFU

Åbent punkt

10 Status udvalgets mål 2020

00.01.00P22-0082

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-05-2020	10	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget

Resumé

Udvalgenes mål er en central del af budgetarbejdet, og udvalget skal derfor drøfte status på baggrund af opfølgning på målene for 2020.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Udvalget drøfter status på mål for 2020.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. maj 2020:
Drøftet.

Sagsfremstilling

Mål og budget

Hvert år udarbejder udvalgene i forbindelse med budgettet, mål for det kommende år. Målarbejdet er en central del af styringen i regionskommunen, idet det bl.a. er gennem målene, at det politiske niveau kan sætte retning: Retning for den service kommunen yder borgerne og virksomhederne, og for den udviklingsretning udvalg og kommunalbestyrelse sætter for Bornholm.

Langsigtede mål

Kommunalbestyrelsen besluttede i forbindelse med budget 2020 udvalgenes langsigtede mål samt budgetmålene for 2020. Begge dele blev vedtaget i forlængelse af kommunalbestyrelsens visioner fra 2018.

Udvalgenes langsigtede mål og budgetmålene for 2020 blev (sammen med de økonomiske prioriteringer) vedtaget med budgettet som helhed.

Derudover har flere udvalg lavet politikker og strategier. I disse politikker og strategier har udvalgene i nogle tilfælde formuleret nye eller tilrettede langsigtede mål. For at sikre overensstemmelse mellem de forskellige styringsdokumenter bedes udvalget på den baggrund drøfte de langsigtede mål fra sidste års proces for at sikre sammenhængen.

Udvalget kan således med fordel vurdere om de aktiviteter, der har været siden budgetvedtagelsen gør, at de langsigtede mål skal tilpasses.

Budgetmål

I forhold til budgetmålene arbejdes der med at sikre en balance mellem mål og økonomi. Derfor indeholder processen en løbende forventningsafstemning af, hvordan målene kan sikres

implementeret. Forventningsafstemningen handler både om ambitionsniveau i forhold til eksisterende ressourcer og tidsperspektiv.

Status for budgetmål for 2020

Administrationen har i april måned fulgt op på målene for 2020 med det formål at give udvalget en tidlig melding på, hvor langt arbejdet med målene er.

Denne tidlige opfølgning på udvalgets mål er vedhæftet sagen. Udvalget bedes drøfte status på budgetmålene.

Der er stadig usikkerheden om den kommunale økonomi for 2021. Det betyder, at der også stadig er usikkerhed om den kommunale budgetproces for 2021. Derfor anbefales det umiddelbart, at udvalgets 2020-mål videreføres til 2021.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 11: Frivillighedsstrategi 2020-2022

Bilag

Strategi for frivillighed 2020_2022_endeligt_udkast 16.4

Åbent punkt

11 Frivillighedsstrategi 2020-2022

00.15.00G01-0026

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-05-2020	11	

Hvem beslutter

Social- og Sundhedsudvalget indstiller
Natur- og Miljøudvalget indstiller
Børne- og Skoleudvalget indstiller
Job-, Udvikling- og Fritidsudvalget indstiller
Økonomi, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen vedtog på sit møde 10. oktober 2019 at igangsætte udarbejdelsen af en ny kommunal frivillighedsstrategi for perioden 2020-2022, med fokus på ensomhed blandt ældre, frivillighed blandt unge, optimering af samspil mellem kommune og frivillige, samt større synlighed om kommunens samarbejde med frivillige.

Nærværende udkast til behandling er udarbejdet i tæt samspil med Frivillig Forum Bornholm(FFB) og på grundlag af den fælles "Politik for frivillighed og aktivt medborgerskab", som Kommunalbestyrelsen tilsluttede sig i april 2015.

Udkastet har været sendt til orientering i de faglige organisationer med mulighed for bemærkninger, og fremlægges nu til behandling i de politiske fagudvalg inden endelig behandling i Kommunalbestyrelsen.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- udkastet til "Strategi for frivillighed og partnerskaber 2020-2022" godkendes.

Social- og Sundhedsudvalget den 4. maj 2020:

Anbefales.

Børne- og Skoleudvalget den 5. maj 2020:

Anbefales

Natur- og Miljøudvalget den 5. maj 2020:

Anbefales.

Job-, Udviklings og Fritidsudvalget den 6. maj 2020:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen tiltrådte i april 2015 "Politik for frivillighed og aktivt medborgerskab", der udgør en fælles politisk ramme for Bornholms Regionskommune, frivillige, foreninger og andre aktører på Bornholm.

Formålet er at gøre det nemmere og mere attraktivt at være frivillig på Bornholm. Den fælles politik danner grundlag for Frivillig Forum Bornholm (FFB), der blev etableret i februar 2016 og for tiden har 54 medlemsorganisationer, som bredt dækker foreningslivet og andre aktører med frivillige på Bornholm.

I den fælles politik er det aftalt, at regionskommunen har en kommunal strategi for handling på de forskellige områder, hvor der allerede er eller er brug for et tæt samspil mellem frivillige, foreningsliv og Bornholms Regionskommune.

Bornholms Regionskommune har et mangeårigt og vidtfavnende samarbejde med frivillige og foreningslivet. Det gælder indenfor natur- og miljøbevaring, strandrensning, udvikling af lokalsamfund, patientforeninger, psykiatri- og handicapområdet, plejecentre, integration af flygtninge, kultur, fritid og idræt, på skoler og samarbejde med de uniformerede dele af foreningslivet som spejdere, samaritter og hjemmevern.

Strategien for 2020-2022 afløser strategien for 2017-2019, hvor fokus dels var på udviklingen af en række tværgående værktøjer til at styrke samspillet med frivillige og foreninger, herunder frivilligportalen www.frivilligbornholm.dk, dels handleplaner på fire områder: Den rehabiliterende organisation, integration af flygtninge, en åben og inkluderende folkeskole, samt sunde og grønne lokalsamfund.

Fokus i den nye strategi vil være på følgende 5 områder:

1. At det er nemt og attraktivt at være frivillig på Bornholm uanset tilknytningsforhold til forening eller kommune
2. at det er nemt og attraktivt for kommunens medarbejdere at samarbejde med frivillige
3. at borgerne oplever sammenhæng mellem indsatserne fra de kommunale medarbejdere og de frivillige
4. at der skabes anledninger til at den frivillige verden og kommunen mødes og samarbejder
5. at hele organisationen indtænker frivillige og partnerskaber med foreningslivet i opgaveløsninger og udvikler nye initiativer, hvor det er muligt - og sammen med erhvervslivet, hvor det giver mening.

På kommunalbestyrelsens møde 10. oktober 2019 blev der endvidere identificeret fire særlige indsatsområder, som der i det nærværende udkast indgår handleplaner for:

- A. Ensomhed blandt ældre, hvor de konkrete handlinger tager deres udspring i kommunalbestyrelsens temadag 5. marts 2020 om Ældre og ensomhed.
- B. Frivillighed blandt unge, hvor de konkrete handlinger sker indenfor et projekt "Gruppefrivillighed – unge griber sagen sammen", som gennemføres i et samarbejde med Frivilligcenter Vesterbro/Kgs. Enghave/Valby. Projektet henvender sig i første omgang især til 10. klassecentret og erhvervsuddannelser på Campus Bornholm.
- C. Optimering af samspil med frivillige, hvor de konkrete handlinger er en styrket dialog mellem regionskommunens politikere, de frivillige og foreningslivet, samt anerkendelse af den frivillige indsats, og videreudvikling af rammer og værktøjer, der kan understøtte frivillighed og samspil
- D. Større synlighed om kommunens samarbejde med frivillige, herunder med anvendelse af regionskommunen interne Dragenettet, hjemmeside, facebook og i forbindelse med afholdelsen af den årlige Frivillig Fredag, sidste fredag i september. Endvidere vil der

indgå en opsøgende indsats for at afdække yderligere potentiale i kommunens centre og institutioner for samarbejde med frivillige.

Gennemførelsen af strategien koordineres i et samarbejde mellem Center Sundhed og Center Regional Udvikling, IT og Sekretariat.

Økonomiske konsekvenser

Gennemførelsen af strategien vil ske inden for de af kommunalbestyrelsen vedtagne budgetrammer.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 12: Anlægsbevillinger til tilskud til Åbne Haller 2020

Åbent punkt

12 Anlægsbevillinger til tilskud til Åbne Haller 2020

18.20.00Ø40-0011

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-05-2020	12	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Der er i budgettet afsat en anlægspulje til "åbne" selvejende haller. Puljen giver hallerne mulighed for at indkøbe teknisk udstyr til at åbne op for selvorganiseret idræt.

Center for Natur, Miljø og Fritid søger om anlægsbevillinger til tilskud til Åbne Haller finansieret af denne pulje. Fire haller har indhentet tilbud på teknisk udstyr, som de søger om tilskud til.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- der gives fire anlægsbevillinger på tilsammen 256.840 kr. til tilskud til etablering af "åbne" haller, til de under økonomiafsnittet nævnte haller,
- der tilsvarende afsættes fire rådighedsbeløb på 256.840 kr. finansieret af anlægspuljen til "åbne" selvejende haller, og
- anlægsbevillingerne gives til Center for Natur, Miljø og Fritid under Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget.

Job-, Udviklings og Fritidsudvalget den 6. maj 2020:
Indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen prioriterede den 30. marts 2017 en ekstra tilskudspulje til vanskeligt stillede kommuner. I forlængelse heraf blev der afsat en anlægspulje på 750.000 kr. til "åbne" selvejende haller. Det resterende rådighedsbeløb i denne anlægspulje udgør 382.880 kr.

Anlægspuljen understøtter øens selvejende idrætshaller i forbindelse med etablering af åbne haller, som er blandt Job-, Udviklings- og Fritidsudvalgets delmål for at fremme selvorganiseret idræt.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget behandlede den 8. januar 2020 retningslinjer for tildeling af tilskud til Åbne Haller. På dette møde vedtog udvalget:

”at administrationen inviterer alle selvejende haller til et møde, hvor interesserede haller drøfter og beslutter fordeling af puljens rådighedsbeløb. Efter fordelingsmødet forelægges en sag til politisk behandling med henblik på godkendelse af anlægsbevillinger”.

Informationsmødet fandt sted den 5. februar 2020 og de selvejende haller har nu indhentet tilbud på tekniske installationer, så som kameraovervågning, låsesystemer mv., der kan kobles til bookingsystemet Conventus. Tilbuddene er indhentet hos den samme leverandør, som har erfaring med at koble systemerne til Conventus. Forskellene i tilbudspriserne skyldes individuelle fysiske indretninger og opsætninger i de enkelte haller.

Fire af hallerne ønsker at etablere åbne haller og har derfor indhentet tilbud på arbejderne. Det drejer sig om Nexø Hallen, Bornholms Idræts- og Kulturcenter (Nordlandshallen), Poulsker Idrætsforening/Poulsker Hallen og Tejn Idrætsforening/Mulighedernes Hus.

Tre haller – DGI-Hallen, Aakirkeby-Hallerne og Østermariehallen - har meddelt, at de ikke ønsker at etablere åbne haller. Aakirkeby-Hallerne ønsker eventuelt at tilslutte sig på et senere tidspunkt.

Nyvest Centret har allerede modtaget tilskud til teknisk udstyr i 2019 og er således tilsluttet.

Overblik over de selvejende halleres ønsker om deltagelse og indhentede tilbud:

Selvejende hal	Ønsker at deltage i Åben Hal	Bestyrelse/hal ønsker ikke at deltage i Åben Hal	Indhentede tilbud, beløb i kroner ekskl. moms
Nyvest Centret	x		Modtaget tilskud til teknisk udstyr i 2019
Nexø Hallen	x		74.775 kr.
DGI-Hallen		x	-
Aakirkeby-Hallerne		x Evt. på et senere tidspunkt	-
Østermariehallen		x	-
Bornholms Idræts- og Kulturcenter	x		69.375 kr.
Poulsker Idrætsforening/ Poulsker Hallen	x		63.540 kr.
Tejn Idrætsforening/ Mulighedernes Hus	x		39.850 kr.
Tilbud i alt			247.540 Kr.

Særhensyn til Poulsker Idrætsforening/Poulsker Hallen og Tejn Idrætsforening/Mulighedernes Hus.

På mødet den 8. januar 2020 ønskede Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget at give Poulsker Idrætsforening mulighed for at indgå i ordningen om tilskud til åbne haller.

Tejn Idrætsforening/Mulighedernes Hus ønsker ligeledes at være omfattet af denne tilskudsordning.

Begge foreninger/haller indgår normalt ikke i anlægs- og tilskudsordninger til selvejende haller.

Det indstilles, at der ligeledes gives tilskud til Tejn Idrætsforening på baggrund af nedenstående særhensyn.

Folkeoplysningspolitikken for Bornholms Regionskommune omfatter et særtilsyn der muliggør, at alle foreninger og selvejende haller har lige muligheder, og understøttes af politikens mål om:

- at styrke lokalsamfundene
- at styrke sundhed og trivsel blandt borgere
- at understøtte nyskabende aktiviteter
- og motivere til deltagelse og involvering i lokalsamfund og demokrati

Økonomiske konsekvenser

Som anført i sagsfremstillingen beløber de indhentede tilbud sig samlet til 247.540 kr. ekskl. moms.

I første kolonne i nedenstående tabel er tilbuddene tillagt 25 pct. moms.

I anden og tredje kolonne er beløbene anført efter fradrag af momsrefusion, idet der på dette tilskudsområde er en momsandelsprocent på 85.

	Ansøgt inkl. 25 pct. moms	Efter fradrag af momsref. (MA pct. 85)	Bevillinger, afrundede beløb
Nexø Hallen	93.469 kr.	77.579 kr.	77.580 kr.
Bornholms Idræts- og Kulturcenter	86.719 kr.	71.977 kr.	71.980 kr.
Poulsker Idrætsforening/ Poulsker Hallen	79.425 kr.	65.923 kr.	65.930 kr.
Tejn Idrætsforening/Mulighedernes Hus	49.813 kr.	41.345 kr.	41.350 kr.
I alt	309.426 kr.	256.824 kr.	256.840 kr.

Der søges om fire anlægsbevillinger på tilsammen 256.840 kr. til tilskud til etablering af åbne haller, jf. den sidste kolonne i tabellen.

Udgiften kan finansieres af anlægspuljen til "åbne" selvejende haller. Det resterende rådighedsbeløb i denne pulje udgør 382.880 kr., idet beløbet forventes overført til 2020 i forbindelse med budgetoverførselssagen, som behandles i kommunalbestyrelsen den 30. april 2020. Det resterende disponible rådighedsbeløb i puljen vil herefter udgøre 126.040 kr.

Rådighedsbeløbene på i alt 256.840 kr. ekskl. momsrefusion, svarer til udbetaling af tilskud på i alt 309.426 kr. inkl. moms.

Der vil således skulle udbetales følgende tilskud:

Nexø Hallen	93.469 kr.
Bhs. Idræts- og Kulturcenter	86.719 kr.
Poulsker Idrætsforening	79.425 kr.
Tejn Idrætsforening	49.813 kr.

I alt 309.426 kr.

Da der som nævnt er en momsandelsprocent på 85 på dette tilskudsområde, udgør Bornholms Regionskommunes reelle udgift til tilskud til de fire haller ca. 256.840 Kr.

Supplerende sagsfremstilling

-

**Punkt 13: Beslutning om kommende udbud af pleje på udendørsanlæg
under Bornholms Idrætsområder**

Åbent punkt

13 Beslutning om kommende udbud af pleje på udendørsanlæg under Bornholms Idrætsområder

04.08.11G01-0016

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-05-2020	13	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget beslutter

Resumé

Beplantningspleje på vejarealer, grønne områder og idrætsanlæg blev udbudt pr. 1. august 2016 som led i udviklingen af helhedsorienteret drift i Center for Ejendomme og Drift. Entreprisen afsluttes 31. december 2020.

Job-, Udvikling- og Fritidsudvalget skal afgøre i hvilken grad idrætsområdet skal indgå i et kommende udbud da området er flyttet fra Center for Ejendomme og Drift til Center for Natur, Miljø og Fritid.

Natur- og Miljøudvalget skal herefter tage stilling til om der skal gennemføres et nyt udbud og hvordan de øvrige områder skal indgå i et kommende udbud.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller at

- Idrætsområdet indgår i et nyt udbud med samme udbudsform og kriterier gældende for 2021-2024.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. maj 2020:

Udvalget løfter sagen til behandling i Kommunalbestyrelsen, idet opgaven ønskes hjemtaget. Brian Kofoed kan ikke medvirke, idet han ønsker, at idrætsområdet indgår i et nyt udbud.

Sagsfremstilling

Baggrund

I slutningen af 2015 blev det politisk besluttet at konkurrenceudsætte ca. 20% af arbejdet med græsslåning i Bornholms Regionskommune. Medio 2016 blev der indgået aftale med Arkil Vejservice om udførelse af dette arbejde for en 4-årig periode, frem til ultimo 2020, med mulighed for option på forlængelse af perioden. Arkil har meddelt, at man ikke ønsker at gøre brug af denne option.

Det skal nu besluttes, hvorvidt der skal gennemføres et nyt udbud af græsslåning, herunder også af en del af øens fodboldstadions.

Aftalens omfang

Den nuværende kontraktperiode har omfattet græsslåning af følgende stadions:

- Aakirkeby Stadion (4,5 11-mands baner)
- Østermarie Stadion (2,5 11-mands baner)
- Allinge Stadion (3,5 11-mands baner)
- Østerlars Stadion 2,5 11-mands baner)
- Dele af Tejn Stadion 0,5 11-mands bane)
- Dele af Aarsballe Stadion (0,5 11-mands bane)

Det samlede areal der driftes under kontrakten svarer til ca. 14 11-mands fodboldbaner. Den nuværende kontrakt omhandler bl.a. græsslåning af såvel grønne områder som fodboldstadion.

Græsslåningen af selve banerne på fodboldstadions skal udføres efter tilstandskrav, hvilket betyder, at græsslåning skal udføres ud fra banernes aktuelle tilstand. Dette indebærer, at græshøjden på banerne maksimalt må være 3,5 cm, når der skal afvikles fodboldkampe. Dette er dels et krav fra fodboldforbundet, men også en forudsætning for, at bolden kan rulle uden for megen hindring på banen. En fodbolddommer kan nægte at starte en kamp op, hvis græssets højde overstiger det krævede.

Herudover består baneplejen af strigling, vertikalskæring, opsamling af afklippet græs samt udbringning af gødning. Denne pleje er afgørende for, at banerne holdes i en nogenlunde jævn stand. De enkelte plejeområder kræver særlige maskiner.

De bornholmske fodboldbaner er segmenteret ud fra, hvilket niveau der spilles fodbold på dem, samt hvilken slitage de er udsat for (antal spilletimer). Denne segmenteringsmodel er en dynamisk proces, som tilpasses hvert år ud fra det aktuelle aktivitetsniveau i fodboldklubberne. Det kan ske, at banernes segmentering ændres hen over en sæson, som følge af ændret aktivitetsniveau i klubben. Modellen stiller derfor krav til fleksibilitet hos den entreprenør som udfører arbejdet med pleje af banerne.

Modellen anvendes i høj grad til at optimere anvendelsen af driftsbudgettet.

Nuværende kontrakt er sammensat således, at den er opdelt i to områder:

- Ordinær pleje
- Klippekort

Arbejdets udførelse

Arbejdet har i kontraktperioden overvejende været udført dårligt. Især opstarten af kontraktperioden bød på store udfordringer med:

- mangelfuldt udført arbejde,
- utilstrækkelig bemanning på opgaverne,
- utilstrækkelige/forkerte maskiner til brug for udførelse af opgaverne

Dette har påført Bornholms Idrætsområder store opgaver med opfølgning på arbejdets udførelse, behandling af klager fra brugerne (idrætsforeningerne) og deres forbund (DBU Bornholm), henvendelser til entreprenøren m.m. Det resulterede i, at firmaet accepterede at fjerne en løbebane og en asfaltbane på Østermarie Stadion som bod, og dermed uden beregning. Et arbejde der beløb sig til 148.000 kr.

Især plejen af fodboldbanerne på Aakirkeby Stadion, var i opstarten af kontraktforløbet særdeles mangelfuld. Dette resulterede i, at Arkil også indvilligede i at udbedre tilstanden ved at betale for en ecdressing af opvisningsbanen. Et arbejde som beløb sig til 25.000 kr. Arbejdet har dog også været udført tilfredsstillende i flere perioder, hvilket også afspejles i de løbende opfølgingsmøder med Arkil om end der også fra Bornholms Idrætsområder er anvendt en del ressourcer på løbende sparring med virksomheden.

I 2019 har Bornholms Idrætsområder betalt 542.485 kr. af det samlede kontraktbeløb på 1.627.455 kr, hvilket svarer til 1/3. Dette fordeler sig med 412.151 kr. til ordinær pleje og 130.334 kr. til klippekort midler (som kan bruges til udvikling og ikke-beskrevne opgaver).

Med et samlet areal, svarende til 14 11- mands fodboldbaner, har Bornholms Idrætsområder, for den ordinære pleje i 2019, betalt 29. 439 kr. pr. 11-mands fodboldbane. En sammenligning af denne driftsudgift med tilsvarende udgift til Vej & Park viser, at driftsudgiften til ordinær pleje her har været 27.904 kr. pr. bane for de 13 11-mandsbaner på Rønne og Nexø stadions som gennemsnit for årene 2016 – 2019. I denne beregning er både omkostninger til selve banernes pleje og udenoms arealerne lagt sammen til én pris pr bane.

I dialogen med den private entreprenør har det været påpeget, at udbuddet på boldbanerne på idrætsområderne var så lille at de specialmaskiner der er påkrævet for at udføre opgaven ikke kører så mange timer i sæsonen, som det sandsynligvis kræves for at opgaven er rentabel målt på den enkelte maskine.

Den private entreprenør, der har hovedaktiviteterne på Sjælland, har desuden påpeget at det er blevet meget dyrere at kombinere drift på Bornholm med driften på Sjælland da det er blevet meget dyrere at flytte maskiner fra Sjælland til Bornholm via køgefærgerne. Det er dermed blevet mindre rentabelt at udnytte en samlet vognpark i en virksomhed der har aktiviteter på Bornholm og ovre.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 14: Nexøhallens ansøgning om kommunegaranti til anlæggelse af kundsgræsbane

Bilag

Ansøgning om kommunegaranti fra Nexø Hallen S/I

Årsrapport 2019 Nexø Hallen

Tilbud på udbygning af omklædningsrum og badefaciliteter i Nexø-Hallen

Åbent punkt

14 Nexøhallen ansøger om kommunegaranti til anlæggelse af kunstgræsbane og udvidelse af omklædningsrum

18.20.00040-0009

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-05-2020	14	

Hvem beslutter

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget beslutter

Resumé

Den selvejende idrætshal Nexø Hallen S/I ansøger om kommunegaranti på 3,8 mio. kr. til udvidelse af hallen med ekstra omklædningsrum, toiletter, redskabsrum og et nyt 11 mands kunstgræsbaneanlæg uden for hallen på eksisterende græsbane. Ligeledes ansøges om årligt driftstilskud på 50.000,00 Kr. i den 30 årige låneperiode. Da sagen fortsat rummer aspekter med en vis usikkerhed indstilles i første omgang til en principiel drøftelse.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- Udvalget gennemfører en principiel drøftelse af
- hvorvidt kommunen vil yde kommunegaranti til ekstra omklædningsrum, toiletter, redskabsrum og et nyt 11 mands kunstgræsbaneanlæg samt
- om der skal ydes et tilskud til den kommende drift af kunstgræsbaneanlægget samt
- hvilke elementer udvalget eventuelt ønsker afdækket yderligere inden endelig beslutning på kommende møde.

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 2020:

Punktet udsættes og genoptages. Nexø Hallen inviteres til dialog og gennemgang af de rejste spørgsmål.

Sagsfremstilling

Nexø Hallen S/I's bestyrelse anmoder Bornholms Regionskommune om en kommunegaranti på 3.800.000,00 Kr. Nexøhallen ønsker at optage et nyt 30 årigt lån på 3.800.000,00 Kr. i Kommune Kredit.

Lånet skal dels finansiere en udvidelse af hallen med ekstra omklædningsrum, toiletter, redskabsrum og dels et nyt 11 mands kunstgræsbaneanlæg uden for hallen på eksisterende græsbane.

I lånets 30-årige afdragsperiode ansøger Nexø Hallen ligeledes om, at modtage 50.000,00 Kr. årligt fra Bornholms Regionskommune som tilskud til drift og vedligeholdelse af kunstgræsbanen. Der anmodes om, at driftstilskuddet tages fra beløb til vedligeholdelse og

drift af den eksisterende udendørs fodboldbane, som inddrages til kunstgræsbane. Nuværende vedligeholdelse og drift af udendørs fodboldbane varetages af Bornholms Idrætsområder. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at der ikke ydes driftstilskud til kunstgræsbanen på Rønne Stadion Nord.

Det areal som kunstgræsbanen ønskes opført på rummer i dag en vintertræningsbane, kategoriseret som en D-bane (laveste driftsniveau for aktive baner). Driftsudgiften for sådan en bane er maks. 20.000,00 – 25.000,00 Kr. årligt.

En godkendelse af en kommunegaranti til anlæggelse af kunstgræsbane og etablering af udvidelse af omklædningsrum m.m., vil ifølge Nexø Hallen I/S være en forudsætning for, at starte projektet op, herunder de indledningsvise undersøgelser som eks. miljøgodkendelse og byggetilladelse. Samtidig med en opstart af projektet vil Nexø S/I sideløbende kunne ansøge om eksterne fonde og puljer til projektet. I så fald vil det ansøgte beløb til kommunegarantien mindskes.

Afslag på tidligere ansøgning om kommunegaranti

Nexø Hallen S/I har tidligere anmodet om kommunegaranti på 1,6 mio. kr. til nyt trim center og etablering af omklædnings- og badefaciliteter samt udvidelse af hallens redskabsrum.

Kommunalbestyrelsen valgte at meddele afslag på ansøgningen om kommunegaranti den 23. maj 2019.

I forbindelse med facilitetsudvikling inden for idrætsområdet har Bornholms Regionskommune tidligere godkendt kommunegaranti til følgende haller:

Debitor	KB den	Beløb tkr.
DGI-Hallen	23-02-2017	4.000
Nyvest Skyttecenter	12-10-2017	1.100
Tejn IF	12-10-2017	1.500
Viking Atletik	12-10-2017	1.400
Bornholms Idræts- og kulturcenter	21-12-2017	4.500

Kunstgræsbaneanlæggets placering, etablering og øvrige forhold

Indledningsvis har der været afholdt møder med Nexø-Hallen om kunstgræsbaneanlæggets placering, etablering, forventet benyttelse, miljøkrav samt drift og vedligeholdelse.

Anlæggets placering omfatter etablering af en 11-mands kunstgræsbane placeret på Nexø Stadions nuværende vintertræningsbane.

Nexøhallen har indgået et samarbejde med firmaet WGS, som er leverandør af kunstgræsbaner produceret af den hollandske leverandør EDEL Grass. WGS har leveret en omfattende referenceliste for de kunstgræsbaner de tidligere har været leverandør af.

Der er ikke meldt noget ud om kunstgræsbanens størrelse, men Nexø Hallen har oplyst, at den

skal være 60 m bred og ca. 105 m lang, excl. evt. miljøkant omkring banen. Dette er mindre end den typiske størrelse for en kunstgræsbane, hvor bredden er op til 68 m og længden er 105 m. Der er alene afsat plads til afrømmet sne på den ene langside af banen. Den anden langside af banen grænser op til Nexø Tennisklubs baner.

Disse baner ligger lavere end arealet, hvor kunstgræsbanen skal placeres, hvorfor det må forventes, at der også skal etableres en miljøkant på denne langside, for at undgå at gummigranulat falder ned ad den skråning, der er mod tennisbanerne.

Banen skal iflg. Nexø Hallen være en traditionel kunstgræsbane med et kunstgræstæppe bygget op med kvartssand og SBR gummigranulat.

Anlæggets drift og vedligeholdelse

Det er hensigten, at kunstgræsbanen skal være offentlig tilgængelig, uden beregning af leje for at benytte den, i modsætning til banen i Rønne, hvor lejeindtægten er med til at finansiere driften.

Kunstgræsbanens drift og vedligeholdelse vil indgå i Nexø -Hallens øvrige timer og funktioner hos ansatte i hallen. Maskinel som fejmaskiner, maskiner til opsamling af granulat og støvsugning har hallen allerede, og vil kunne anvendes til den daglige drift og vedligeholdelse af kunstgræsbanen.

Yderligere afdækning af behovet for ny kunstgræsbane og udvidelse af omklædningsrum

En kunstgræsbane har længe været et ønske for alle fodboldklubber på Østbornholm og DBU Bornholm, som bakker op om projektet.

Kunstgræsbanen anlægges med et flerfunktionelt perspektiv. Dvs. at idrætsgrene som ikke har tradition for at være på kunstgræs, vil kunne anvende denne nye facilitet i Nexø. Tankerne med kunstgræsbanen er, at den kan benyttes af alle, også af andre idrætstilbud, foreninger og frivillige. Af samme grund har man fravalgt at indhegne banen, så brugere kan anvende den, når som helst også uden for hallens åbningstid. At undlade indhegning er dog et af de forhold, som skal undersøges i forbindelse med miljøgodkendelsen.

Paradisbakkeskolen som er tættest på anlægget, vil kunne anvende kunstgræsbanen i undervisningsbrug, samt om eftermiddage når fritidsordningen er åben. Således vil mange flere børn få adgang til fodbold og andre idrætsmuligheder inden for en kort afstand året rundt.

I løbet af de seneste 10-15 år er kunstgræsbaner til fodbold og andre sportsgrene i stigende grad blevet populære, fordi de forlænger sæsonen betydeligt i forhold til traditionelle græsbaner. Dette kan være en fordel, hvis man tager de aktuelle klimændringer med forventet øget nedbør i betragtning. Mange af øens græsaneanlæg kan ikke benyttes i våde perioder af hensyn til vedligeholdelse af banen. Der er således brug for periodevis aflastning af nuværende fodboldgræsbaner, for at sikre vedligeholdelse og aflastning i perioder med meget regn.

Baggrunden for at udvide med ekstra omklædningsrum er, at det forventes, at den nye kunstgræsbane vil tiltrække langt flere brugere, når banen kan anvendes til andre idrætsgrene end fodbold. På nuværende tidspunkt oplyser hallen, at der er store udfordringer med omklædning og badefaciliteter til voksne, der benytter hallens fitness faciliteter i dagtimer på hverdage, da faciliteterne fortrinsvis anvendes af skolebørn i skoletiden. I tilknytning til de nye omklædnings - og badefaciliteter etableres selvstændig indgang, som kan bruges af trim faciliteterne året rundt. Hallen har på nuværende tidspunkt 4 omklædningsrum, som anvendes af brugere af hallen og udefaciliteter.

Samarbejdspartnere

Nexø-Hallen forventer at de kommende samarbejdspartnere er nedenstående:

DBU Bornholm, Nexø Fodboldklub, Øvrige fodboldklubber på Østbornholm, Paradisskolen, Bornholms Idrætsområder, frivillige m.fl.

Idrættens Videns og Kompetenceråd har drøftet behovet for en kunstgræsbane på Østbornholm

Behovet for et nyt kunstgræsbaneanlæg har været drøftet i Idrættens Videns -og Kompetenceråd (IVK) 27. februar 2020, med følgende indstilling til JUFU:

IVK indstiller, at det er fornuftigt at anlægge en kunstgræsbane på Østbornholm. Flere klubber kan få glæde af den, og faciliteten kan anvendes til nye typer af aktiviteter og målgrupper. I forbindelse med de aktuelle klimaændringer forventes flere fugtige perioder, hvor græsbaner ikke kan anvendes. Det vil være en fordel at have en facilitet som en kunstgræsbane, der kan bruges hele året rundt.

Opmærksomheder og øvrige forhold

Idrættens Analyseinstitut og Syddansk Universitet har gennemført undersøgelse i 2018 om etablering, anvendelse m.m. af kunstgræsbaner i Danmark. De vurderer at kunstgræsbaner trods alle deres fordele også er relativt dyre at anlægge og drive i forhold til almindelige græsbaner, ligesom banernes miljømæssige bæredygtighed og specialiserede karakter kan være en udfordring.

Ifølge en rapport udgivet af Miljøstyrelsen koster anlæggelsen af en [kunstgræsbane](#) med en gennemsnitlig levetid på cirka 10 år, normalt mellem 3,9 og 5,6 mio. kroner. Dertil kommer årlige vedligeholdelsesudgifter på typisk 250.000-320.000 kr. Den forventede levetid for kunstgræsbanen er kortere end perioden for lånets løbetid på 30 år, som Nexø- Hallen S/I ønsker at optage. Der kan således om ca. 10 år komme yderligere finansieringskrav til kunstgræsbanen for Nexø-Hallen S/I.

Miljøgodkendelse og byggetilladelse

Der har været afholdt indledende dialog mellem Nexø Hallen S/I og Natur og Miljø i BRK vedr. de miljømæssige krav ved anlæg af kunstgræsbanen ved Nexø-Hallen. Aftalen mellem de to parter er, at Nexø Hallen S/I havde behov for en vurdering (ikke en tilladelse) af projektet, som de kunne gå videre med i forbindelse med den politiske behandling, da etableringen står og falder med, om der kan gives kommunegaranti for deres etableringsomkostninger. I forbindelse med en miljøgodkendelse og byggetilladelse forventes der, at Nexø Hallen S/I får yderligere udgifter, som afholdes af egne midler. Natur og Miljø har fået kendskab til data fra

rådgiver på tilsvarende bane, der var opført ved Århus – herunder monitoreringsdata for spildevandet i en treårig periode.

I forbindelse med de miljøkrav nye kunstgræsbaneanlæg skal følge kan læses i: Vejledning om kunstgræsbaner, planlægning, drift og affaldshåndtering udarbejdet af Miljø- og Fødevarerministeriet, Miljøstyrelsen <https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/2018/05/978-87-93710-25-2.pdf>

Finansieringsplan

Der optages et 30 årigt lån i Kommune Kredit på 3.8 mio. Kr. svarende til kommunegarantien. Lånet skal anvendes til at starte projektet op med anlæggelse af en kunstgræsbane ved Nexø-Hallen og udvidelse af omklædningsrum i Nexø- Hallen. Det forventede budget for projektet er som følgende:

Kunstgræsbane:

Byggeplads	75.000,00
Bund, belægning m.m.	1.500.000,00
kunstgræs	1.150.000,00
Samlet tilbudspris- ændret tilbudspris	2.725.000,00 – eksklusiv moms

Udbygning og badefaciliteter og omklædningsrum

Udbygning af badefaciliteter	1.114.000,00 – eksklusiv moms
Samlet tilbudspris – ændret tilbudspris	1.114.000,00

Samlet pris for kunstgræsbane, udbygning af badefaciliteter og omklædningsrum:

Kunstgræsbane	2.725.000,00
Udbygning af badefaciliteter	1.114.000,00
Sum	3.839.000,00 –eksklusiv moms

Egenfinansiering fra Nexø Hallen S/I udgør 39.000,00 kr.

Drift og vedligeholdelse

Nexø Hallen S/I har et årligt nettoresultat på 232.019 Kr. (regnskab 2019), som vil kunne finansiere den daglige drift og vedligeholdelse af kunstgræsbanen.

Da Nexø – Hallen allerede er i besiddelse af maskiner, der skal anvendes til drift og vedligeholdelse, forventes der ikke yderligere udgifter til maskiner.

Ligeledes vil personale, der allerede er ansat i hallen, samt frivillig arbejdskraft indgå i den daglige drift og vedligeholdelse af kunstgræsbanen. Det forventes, at der skal afsættes 4-5 timer ugentligt til drift og vedligeholdelse.

Et årligt tilskud på 50.000 kr. fra BRK vil bidrage til at sikre driften af kunstgræsbanen.

Økonomiske konsekvenser

En kommunegaranti er omfattet af bestemmelserne i lånebekendtgørelsen. Da der er tale om et anlægsprojekt, der kan sidestilles med en kommunal anlægsopgave, kræver en garanti en låneramme. Kommunen har som udgangspunkt ikke ledig låneramme.

Der vil derfor, som alternativ til låneramme, skulle deponeres et beløb svarende til et eventuelt tilsagn om kommunegaranti.

Et årligt tilskud til Nexøhallens drift af kunstgræsbanen på 50.000 kr. vil eventuelt skulle tages fra den eksisterende drift til udendørs fodboldbaner, som er placeret under bevilling 59 Idrætsområder. Da den nuværende årlige driftsudgift for udendørsbanen estimeres til 20.000–25.000 kr. årligt, vil det derfor have en økonomisk negativ konsekvens for Bornholms Idrætsområder, såfremt det fulde beløb på 50.000 kr. tages fra området.

Alternativ kan det efterfølgende afklares, hvorfra finansieringen skal komme, når det er konstateret at opførelsen af kunstgræsbanen og udvidelsen af omklædningsrummet bliver en realitet.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 15: Sager til høring i Ældreråd og handicapråd

Åbent punkt

15 Sager til høring i Ældreråd og handicapråd

00.01.00P35-0100

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	06-05-2020	15	

Indstilling og beslutning

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. maj 2020:

Ingen.

Punkt 16: Gensidig orientering

Åbent punkt

16 Gensidig orientering

00.01.00P35-0100

Behandling

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget

Mødedato

06-05-2020

Åbent punkt

16

Lukket punkt

Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget den 6. maj 2020:
Dialogmødet med RAR afholdes den 23. september 2020.
Orientering modtages.